

største Delen af Byggematerialerne vil blive bragt dertil fra København, skulle de kun paa een Jernbane, naar de skulle til Slangerup, medens de til Hillerød først skulle paa Statsbanen og dernæst paa Privatbane til Frederiksværk og endelig ind paa Vigesporet. Og hvad Forbindelsen senere angaar, som Omverdenen nødvendigvis maa have med et saadant Sindssygehospital, vindes der heller ikke noget ved, at man vælger Hillerød; thi inden den Tid er gaaet, da Hospitalet kan tages i Brug, vil Slangerup have mindst lige saa god Jernbaneforbindelse, som Hillerød nu har. Jeg forstaaer derfor ikke, at man af disse to Pladser kan komme til det Resultat, at det skulde være bedre at bygge ved Hillerød end ved Slangerup.

Dertil kommer saa, hvad der i mine Tanker er af ikke ringe Vigtighed, Spørgsmaalet om, hvad de forskellige Byggepladser koste. I den Henseende er Hillerød det slettest valgte Sted af alle de Steder, der have staaet til Raadighed, thi ved alle de andre Pladser har man tilbudt at forære Staten en Grund, men ved Hillerød bygger man paa Domænejord, hvilket vil sige, at hvis man f. Eks. der benytter 100 Tdr. Land eller der omkring, skal der for det første betales en Afstaaelsessum til den nuværende Forpagter, og dette Beløb er ikke ringe — saa vidt jeg ved, stilles der Fordring paa henimod 50,000 Kr., og det er dog ogsaa Penge —, desuden vil Staten gaa Glip af en Forpagtningsafgift af 100 Tdr. Land fra nu af til evig Tid. Lad os sætte dette lavt til 20 Kr. pr. Td. Land — jeg ved nok, at det er noget mere, end der for Øjeblikket betales, men den Afgift, der betales for Øjeblikket, er ogsaa overmaade lav i Forhold til Afgiften af tilsvarende Jorder andre Steder —, maa man altsaa anslaa Tabet til mindst 2,000 Kr. om Aaret fra nu af og til evig Tid, medens man kunde faa Pladsen ved Slangerup og de andre Steder, hvorfra der har foreligget Tilbud om Byggeplads, fuldstændig gratis. Dette Spørgsmaal synes mig ikke at være af saa helt ringe Betydning. Den nuværende Regering og adskillige ærede Medlemmer, synes jeg, have ført Tale om, at det er meget nødvendigt at spare paa Statens Penge, og hvis det er rigtigt, saa er det en mærkelig Besparelse glat væk at ofre et Par Tusind Kroner om Aaret for at faa en daarligere Byggeplads end den, man kunde faa gratis.

Jeg har udelukkende bygget min Kritik paa de Udtalelser, der forelaa fra

Sundhedsstyrelsen og dennes Medhjælpere, Arkitekt og Ingeniør. Det vilde ikke have været vanskeligt ogsaa at finde andre Grunde til at angribe Anlægget ved Hillerød, men jeg mener, at det heldigste er at bruge Kommissionens egne Udtalelser som Grundlag for en Kritik. Jeg ved ikke, om der er nogen som helst Mulighed for endnu at faa forandret noget ved Lovforslaget, men efter de Udtalelser, som faldt fra den ærede Ordfører for Flertallet, skulde jeg tro, at man ikke havde fastslaaet Byggepladsen saa absolut endnu, at der ikke kunde ske Forandring i den Henseende. Og jeg vil overmaade meget anbefale det Udvalg, der rimeligvis faar med Sagen at gøre, at tage disse to Byggepladser i Øjesyn og dømme ved Selvsyn om, hvilken de anse for den heldigste. Jeg skal ikke indlade mig paa en Omtale af de andre Forslag, der have været fremme om Byggepladser andre Steder, idet jeg gaar ud fra, at naar Udvalget og Sundhedsstyrelsen netop have udpeget Pladsen ved Slangerup som den bedste og 14 Dage senere ere komne paa andre Tanker, er der ikke synderlig Grund til at omtale andre end netop disse to Steder. Jeg vil derfor tillade mig at slutte med at anbefale, at det Udvalg, der kommer til at behandle Sagen, meget nøje overvejer, om der ikke er Grund til at forandre det Punkt i Forslaget, der angaar Byggepladsen.

Sabroe: Jeg er lidt uforstaaende overfor de forskellige Repræsentanters Ønske om at faa Sindssygeanstalten netop til den Egn eller Kreds, som de repræsenterer. For det er vist en ret tvivlsom økonomisk Vinding, som erhverves ved at faa en Sindssygeanstalt til Egnen, det er vist noget af en Indbildning, at det betyder et meget stort Plus til en Bys økonomiske Opkomst, at der anlægges en Statsanstalt deri. Sagen er, at saa godt som alle Leverancer af Kolonialvarer, Klædevarer o. s. v. liciteres bort, og de fleste af Personalet have Kost og Forplejning paa selve Anstalten. Det bliver altsaa egentlig ikke Byens egne næringsdrivende, der komme til at drage Fordel af denne Forplejning, idet de ikke ville være i Stand til at konkurrere med de store handlende, Grossisterne udenfor Byen, og det, der vindes ved, at der kommer besøgende til en By, tror jeg, er meget lidt, idet de som Regel kun opholde sig nogle faa Timer der. Jeg tror f. Eks. ikke, at Aarhus Sindssygeanstalt, Jydske